

Ölçülü Hareket

Hazreti Peygamber, bilhassa lüzumsuz aşırılıkları, İslâm'a söz getirebilecek ölçüsüz davranışları ve temel prensipleri zedeleyici hareketleri hiç hoş karşılamazlar; bu türden olaylar kendisine intikâl ettikçe üzürlüler, öfkelenirler, açıktan tavır takınırlar ve sert bir dille îkâz ederek bunları önlemeye çalışırlardı. Meselâ ashâbdan birisi, cemâate namaz kıldırırken uzun sûreler okumak suretiyle namazı iyice uzatmış; bıkkınlık veren bu durumu cemâatten birisi de Peygamber Efendimiz'e iletip: "Yâ Resûlallah, falanca zât bize namaz kıldırırken o kadar uzatıyor ki, bu yüzden, nerede ise namazı bırakacak gibi oluyorum" diye şikâyet etmiştir. Bu şikâyet üzerine Resûlullah Efendimiz ayağa kalkıp topluluğa karşı şu vecîz konuşmayı yapmıştır: "Arkadaşlar! İçinizde, halkı nefret ettirenler, onları bıkma noktasına getirenler var. Her hangi biriniz imamet mevkiine geçip de halka namaz kıldırırsa, namazı, münâsip bir şekilde kısa kessin. Zîrâ onlar

arasında; hasta olanlar vardır, yaşlı halsiz olanlar vardır, vazîfeli iş-güç sahibi olanlar vardır!". Hâdiseyi anlatan Ebû Mes'ûd (r.a), Hazreti Peygamberin o andaki tavrını şöyle ifâde eder : "Resûlullah Efendimiz'in, o günkü konuşmasındaki kadar öfkeli konuştuğunu hiç bir zaman görmedim".

Heybeti ve Tevazuu

Peygamber Efendimiz'in dış görünüşü son derece heybetli idi. O'nun bu durumu, özellikle bir kısım hilye ve hadîs metinlerinde, olayı yaşayanlar tarafından vurgulanarak belirtilmiştir. O'nu ilk görenler ve iç hâlini çok yakından tanımayanlar; hep, korkuya kapılıp titremişler, dilleri tutulup konuşamamışlar, çekinme ve sıkılma duygusuna düşüp acı acı ter dökmüşlerdir. Böyle durumlar karşısında, muhatabını yatıştırmak için, Fahri Kâinat Efendimiz:

"Ben, ne bir kralım, ne de bir zorbayım; bil'akis, Mekke'de, et kurusu yiyen Kureyşli bir kadının oğluyum!" diyerek kendini halktan biri seviyesine alabildiğince çekmeye çalışırdı. Yeni karşılaşanların bu hâli bir yana, devamlı beraber olanlar arasında da, Peygamber-i Ekber'in yüzüne doya doya bakamama sıkıntısı çekenler vardı. Vardı değil, bakabilenler çok azdı. Hattâ toplantı hâlinde iken, Hz. Ebû Bekir ve Hz. Ömer dışındaki ashabın, hep önlerine baktıkları; Hazreti Peygamber'le sâdece bu iki sahâbînin gözgöze gelebildikleri söylenir. Bu durumu, daha sonra Mısır Fâtihî unvanı ile târihe geçecek olan "Amr İbn'ül-'Âs âhir ömründe şöyle dile getirir: "Resûlullah Efendimiz'le uzun zaman birlikte bulundum. Fakat, O'nun huzurunda duyduğum utangaçlık hissi ve O'na karşı beslediğim tazim duygusundan dolayı, başımı kaldırıp da doya doya mübarek yüzlerine bakamadım. Eğer, bugün bana: "Bize, Resûlullah'm vücut yapısını anlat!" deseler, inanın beceremem".

Peygamberimizin Şemailinden Notlar...

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Cumartesi, 04 Mayıs 2024 18:33 - Son Güncelleme Cumartesi, 04 Mayıs 2024 18:33

Ümmü Ma'deb Hilyesi

Ümmü Ma'bed; hicret yolculuğu sırasında Hazreti Peygamberin yol boyunda uğrayıp çadırında istirahat ettiği cömert, iffetli ve cesur bir kadındır. Peygamber Efendimiz, beraberindeki Hz. Ebû Bekir ve Âmir b. Führeyre ile, biraz istirahat edip bir miktar da yiyecek temin etmek maksadıyla bu kadının çadırına uğramıştır. Kocasını keçileri otlatmak üzere araziye çıkmış olduğundan, çadırda yalnızdır ve Resûlullah (s.a.s)'ı tanımamaktadır. Bu sırada, Hazreti Peygamberle Ümmü Ma'bed arasında şöyle bir konuşma geçmiştir:

-Bu keçi neye burada duruyor?

-Sürüden geri kaldı da ondan!..

-Sütü var mı?

-Hayır!..

-Keçiyi sağlamama izin verir misin?

-Tabîî, şayet sütü varsa!..

Hazreti Peygamber kadından büyükçe bir kap ister. Besmele çekip dua okuduktan sonra keçinin süt damarları harekete geçerek memeleri süt ile dolar. Elindeki kap doluncaya kadar sağlar. Ev sahibi, arkadaşları ve kendisi kana kana içerler. Tekrar sağıp onu da ev sahibine bıraktıktan sonra yollarına devam ederler. Bir müddet sonra kocası gelince kaptaki sütü görür ve nereden geldiğini sorar. Ümmü Ma'bed de durumu baştan sona anlatır. Kocasını, "Vallahi Kureyş'in peşine takılıp takip ettiği adam bu olabilir; anlat bakalım nasıl bir adamdı?" deyince Ümmü Ma'bed, Hazreti Peygamber'i tavsîf etmeye başlar: "Aydın yüzlü ve güzel yaratılışlı idi; şişman olmadığı gibi zayıf ve ince de değildi. Gözlerinin siyahı ve beyazı birbirinden iyice ayrılmıştı. Saçı ile kirpik ve bıyıklarındaki kıllar gümrahtı. Sesi kalındı. Sustuğu zaman vakarlı, konuştuğu zaman da heybetli idi. Uzaktan bakıldığında insanların en güzeli ve en sevimlisi görünümündeydi; yakından bakıldığında da tatlı ve hoş bir görünüşü vardı. Çok tatlı konuşuyordu. Orta boylu idi; bakan kimse, ne kısa ne de uzun olduğunu hissederdi. Üç kişinin arasında en güzel görüneni ve

nur yüzlü olanıydı. Arkadaşları, ortalarına almış durumda hep onu dinlerler; buyurduğu zaman da hemen buyruğunu yerine getirirlerdi. Konuşması tok ve kararlı idi".Meâlen tercümesini verdiğimiz bu metin, Ümmü Ma'bed bilyesinin muhtevasını oluşturmaktadır.

Ev Sahibine İltifat

Özellikle misafir oldukları sırada, kendilerine takdîm edilen yemeklerden dolayı, ev sahibinin gönlünü hoş tutmuşlar ve ikram edilen yemekleri son derece sevdiklerini ifâde etmişlerdir: Elinize sağlık... Çok güzel olmuş.... Çoktan beri böyle lezzetli bir yemek yememiştik... gibi sözler; gerek mutfakta yorulan ev hanımını, gerek malzemeyi tedârik için çaba harcayan evin erkeğini ve sofrayı hazırlamakta emeği geçenleri rahatlatır, dinlendirir, mutlu eder. Bu tutum, misafirin, ev sahibine karşı vazgeçemeyeceği bir nezâket kuralının ifadesidir.Hazreti Peygamber'in hayâtı bu gibi inceliklerle örülmüştür. Meselâ, misafir olarak gittiği amcasının kızıdan yiyecek istediğinde; kendisine, evde, kuru ekmek ile sirke'den başka bir yiyecek bulunmadığı söylendiği zaman: "Getir onu... Sirke, ne güzel katıktır. Sirke bulunan ev, katık sıkıntısı çekmez!." buyurmuşlardır.Tirmizî'nin Şeâil'de kaydettiği rivayetin bir başka benzerini İbn Mâce şöyle nakleder: Hazreti Peygamber, bir gün, Hz. Âişe'nin hanesine gelerek; "yiyecek bir şey var mı?" diye sorar. Hz. Âişe de; "ekmek, hurma ve sirke" olduğunu söyleyince, Peygamber Efendimiz: "Sirke ne güzel katıktır. Yâ Rabbi, sirkeyi mübarek kıl. Zira o, benden önceki Peygamberlerin de katığı idi. Sirke bulunan ev, muhtaç duruma düşmez'." buyurmuşlardır.Bir terzi, Peygamber Efendimiz'i yemeğe davet eder. Sofrada, et çorbası ve kabak yemeği ikram edilir. Resûlullah Efendimiz, kabak yemeğini ballandıra ballandıra öylesine yerler ki, ikramının makbule geçtiğini gören ev sahibi son derece memnun kalır.Bir başka davette et ikram edilir. Orada da: "Et, dünyâ ve cennet ehli yemeklerinin şahıdır" buyururlar.

Model Şahsiyet

Hz. Ali (r.a)'nin oğlu Hz. Hüseyin (r.a) naklediyor:Babam Hz. Ali'den, Peygamber Efendimizin, meclisinde bulunan dost ve arkadaşlarına karşı nasıl davrandıklarını sorduğumda şöyle anlattılar:"Resûlullah Efendimiz; her zaman güler yüzlü, yumuşak huylu ve alçak gönüllü idiler, Asla asık suratlı, katı kalbli, kavgacı, şarlatan, kusur bulucu, dalkavuk ve kıskanç değildiler.Hoşlanmadığı şeyleri görmezlikten gelir; kendisinden beklentisi olan kimseleri hayâl kırıklığına uğratmaz ve onları, isteklerinden tamamen mahrum bırakmazdı.Üç şeyden titizlikle uzak dururlardı: Ağız kavgası, boşboğazlık ve mâlâyâ'nîlik... Şu üç husustan titizlikle sakınırlardı: Hiç kimseyi kötölemesler, kınamazlar ve hiç kimsenin aybı ile gizli taraflarını öğrenmeye çalışmazlardı. Sâdece yararlı olacağını ümit ettikleri konularda konuşurlardı. Hazreti Peygamber konuşurken, meclisinde bulunan dinleyiciler, başlarının üzerine kuş konmuşçasına hiç kımıldamadan kulak kesilirlerdi. Zât-ı Risâletleri susunca da, konuşma ihtiyâcı duyanlar söz alırlardı. Ashâb, Resûl-i Ekrem'in huzurunda konuşurlarken birbirleriyle asla ağız dalaşında bulunmazlardı. İçlerinden birisi Resûlullah'ın huzurunda konuşurken o sözünü bitirinceye kadar, hepsi de can kulağı ile konuşanı dinlerdi. Peygamber Efendimiz'in katında, onların hepsinin sözü, ilk önce konuşanın sözü gibi ilgi görürdü.Ashabın güldüklerine kendileri de güler, onların taaccüb ettikleri şeylere kendileri de hayretlerini ifâde ederdi.

Peygamberimizin Şemailinden Notlar...

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Cumartesi, 04 Mayıs 2024 18:33 - Son Güncelleme Cumartesi, 04 Mayıs 2024 18:33

Huzurlarına gelen garîblerin (bedevilerin) kaba saba konuşmaları ile pervasızca suâllerinin yol açtığı tatsızlıklara sabrederlerdi. Ashabı ise, onların gelip suâl sormalarını çok isterlerdi. Peygamber Efendimiz: "Hacetin giderilmesini isteyen bir ihtiyaç sahibi ile karşılaştığınız zaman ona yardımcı olunuz" buyururlardı. Hazreti Peygamber, ancak yapılan iyiliğe denk düşen ve fazla dalkavukluğa kaçmayan övgüleri kabul eder ve haddi tecâvüz etmediği müddetçe, hiç kimsenin sözünü kesmezdi. Şayet yüksek huzurlarında haddi aşacak şekilde konuşulursa, o zaman, ya konuşanı susturmak ya da o meclisten kalkıp gitmek suretiyle ona engel olurlardı".

Göz Ağrısı ve Hurma

Suheyb-i Rûmî adlı sahâbî, ilk müslümanlardan olup, İslâm uğrunda çekmediği çile kalmamış ashâb grubundandır. Diğer bütün güzel meziyetlerine ilâve olarak; hazır cevap, şenşakrak ve nüktedân bir mizaca da sahiptir. O anlatıyor: "Hicret yolculuğu sırasında, Resûlullah Efendimiz'le Küba Köyünde buluştuk. Ashabı ile yemek yiyorlardı; önlerinde de ekmek ve hurma vardı. Bana da: "Buyur, sen de yel.." buyurdular. O sırada ben, göz ağrısı çekiyordum. Hemen sofraya oturdum, hurmadan yemeğe başladım. Peygamber Efendimiz ise îkâz ederek:

- "Hem gözün ağrıyor, hem de hurma yiyorsun!" deyince;

- "Ağrımayan tarafımla çiğniyorum yâ Resûlallah! dedim. Bu cevâbım üzerine, dişleri gözükünceye kadar güldüler.

Yatağa Girince

Peygamber Efendimiz, sıradan bir şahsa sorar:

- "Yatağına girince ne diyorsun?" O, fazla okuması yazması olmayan şahıs:

- "Bismike vada'tü cenbî, fağfirlî zenbi" (Senin adınla yanıma yatağıma koydum; günâhımı bağışla Allahım!...) diyorum, deyince;

- "Çok güzel, Allah bağışlasın!.." buyurmuşlardır.

Peygamberimizin Şemailinden Notlar...

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Cumartesi, 04 Mayıs 2024 18:33 - Son Güncelleme Cumartesi, 04 Mayıs 2024 18:33

Aklımın erebildiği kadar küçük bir çocukken, okuma-yazması olmayan gönlü nurlu ve ağzı feyizli ninemin bana öğrettiği bir "yatak duası"da aynen yukarıdaki duanın bir benzeridir:

"Yattım sağıma, dönder soluma; dîn ile îmân ile gönder yoluma yâ Rabbi!.."